

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра експертизи товарів та послуг

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 Експертиза товарів та послуг
за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг»

на тему: **«Аналіз асортименту споживчих властивостей та експертиза
якості фаянсового посуду»**

Виконавець:
студентка 6 курсу факультету
міжнародної економіки
Кіндрицька Катерина Ігорівна _____
/підпис/

Науковий керівник:
кандидат технічних наук, доцент
Захарчук Валентина Григоріївна _____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому, що активність споживачів щодо захисту власних прав підвищили значення та необхідність проведення незалежних експертиз з багатьох питань щодо якості фаянсового посуду. Товарознавча експертиза стає доволі актуальною. Тому експертна практика сьогодні потребує наукової систематизації накопиченого матеріалу, урахування нової нормативної бази та економічних умов. Все це обумовлює необхідність у методах проведення товарознавчої експертизи для вирішення завдань підвищення якості і удосконалення асортименту фаянсового посуду .

Метою дослідження є товарознавчий аналіз асортименту, якості, споживчих властивостей фаянсового посуду, розробка регламенту проведення товарознавчих завдань, пов'язаних із проведенням експертизи фаянсового посуду та оформленням результатів.

Завдання дослідження:

- визначення основ формування сучасного асортименту фаянсового посуду в умовах ринкової економіки;
- аналіз чинників, що впливають на формування споживчих властивостей, якості та безпечності фаянсового посуду;
- визначення показників споживчих властивостей фаянсового посуду для проведення експертизи якості;
- надання характеристики об'єкту та застосування основних методів при проведенні основного етапу експертизи якості;
- дослідження особливостей експертизи якості фаянсового посуду;
- проведення експертизи із застосуванням експертного методу;
- аналіз структури асортименту фаянсового посуду з використанням АВС-аналізу;
- виявлення споживчих переваг щодо асортименту та споживчих властивостей фаянсового посуду.

Об'єктом дослідження є фаянсовий посуд, що реалізується в Південному регіоні, зокрема в м. Одеса.

Предметом дослідження є якість, споживчі властивості та асортимент фаянсового посуду.

Методи дослідження: реєстраційні, вимірювальні, розрахунково-аналітичні та експертні.

Інформаційна база дослідження: ДСТУ 2196-93 Вироби керамічні. Терміни та визначення. - К.: Держстандарт, 1993. – 17с; ДСТУ 3993-2007 Товарознавство. Терміни та визначення, К.: Держспоживстандарт України, 2008. - 17 с.; ГОСТ 28391-89 Изделия фаянсовые. Технические условия. – М.: Издательство стандартов, 1989. – 19 с.;ГОСТ 28389-89 Изделия фарфоровые и фаянсовые. Маркировка, упаковка, транспортирование и хранение. – М.: Издательство стандартов, 1989. – 8с.;ГОСТ 4.69-81 Посуда фарфоровая и фаянсовая. Номенклатура показателей качества. – М.: Издательство стандартов, 1981. – 7с.;ГОСТ 24768-2000 Изделия фарфоровые. Метод

определения белизны. – М.: Издательство стандартов, 2000. – 18 с.;ГОСТ 24769-2000 Изделия фарфоровые. Метод определения просвечиваемости. – М.: Издательство стандартов, 2000. – 8с.;ГОСТ 24770-81 Изделия фарфоровые. Метод определения термостойкости. – М.: Издательство стандартов, 1991. – 6 с.; Агбаш В.Л., Елизарова В.Ф., Лойко Д.П. Товароведение непродовольственных товаров. - М.: Экономика, 2008. – 495 с.; Батутіна А.П., Ємченко І.В. Експертиза товарів. Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 278 с.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (61 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 87 сторінок. Основний зміст викладено на 71 сторінці .Робота містить 16 таблиць, 10 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Тенденції розвитку ринку та методологічні основи експертизи фаянсового посуду»** розглянуто стан виробництва та перспективи розвитку ринку фаянсового посуду, чинники, які формують споживчі властивості, вимоги нормативних документів до якості та характеристика основних дефектів фаянсового посуду.

У другому розділі **« Аналіз асортименту та оцінка конкурентоспроможності фаянсового посуду»** проаналізовано об'єкти та методи дослідження при проведенні експертизи якості, класифікація, характеристика асортименту, виявлено споживчі переваги щодо властивостей та якості фаянсового посуду.

У третьому розділі **« Експертиза фаянсового посуду»** особливості проведення товарознавчої експертизи, експертиза фаянсового посуду експертним методом, запропоновано розроблення регламенту проведення експертизи фаянсового посуду та оформлення результатів.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. За результатами дослідження ринку встановлено, що за обсягом випуску керамічних виробів серед країн СНД на Україну припадає 13%. В Україні основу фарфоро-фаянсової промисловості складають такі заводи, як Кам'янобродський, Коростенський, Баранівський, Тернопільський, Довбишський, Полтавський і Городницький та інші підприємства. Встановлено, що обсяг імпорту фаянсових виробів за 2016 р. склав 36,25% від обсягу їх виробництва. Споживчий ринок фаянсових виробів в Україні формується фаянсовою продукцією як вітчизняного, так і закордонного виробництва: Німеччини, Англії, Чехії, Австрії, Китаю та ін.

Виявлено, що попит на керамічні вироби на внутрішньому ринку набагато перевищує пропозиції наших виробників. Разом з тим, потужна сировинна база України та високий рівень національних традицій виготовлення керамічної продукції створюють необхідні умови для ефективного розвитку цієї галузі.

2. Визначено, що найбільшу частку в товарообігу художньо-декоративних виробів займає скульптура (47%), на другому місці - сувенірні вироби (22%).

Подарункові набори займають третє місце і складають 18%, а частка ваз декоративних і для квітів становить 13%.

3. Визначено, що чинники від яких залежить якість фаянсових виробів – це сировина, матеріали, технологічний процес, види декорування, пакування, маркування, умови зберігання.

4. Встановлено, що споживчі властивості фаянсового посуду визначаються функціональними, ергономічними, естетичними показниками, властивостями кераміки і якістю виготовлення виробів. Фізико-хімічні властивості кераміки також є показниками споживчих властивостей фаянсового посуду: щільність, механічна міцність, твердість, блиск поливи, пористість, термічна та хімічна стійкість, швидкість поширення звукових хвиль.

5. Об'єктом дослідження було обрано фаянсовий посуд, що реалізується в Південному регіоні, зокрема, в м. Одесі. Для проведення експертизи фаянсових виробів було виділено сім зразків виробів:

- 1) Чашка для кави 177 мл 923-004, Австрійський фаянс HELFER;
- 2) Блюдо для риби овальне Троянди 30 см 724-054, Чеський фаянс Thun;
- 3) Блюдо просте, 30см, Довбишський фаянс, Україна;
- 4) Кружка 330 мл, Пурпурові квіти 24-198-008, LUCIE Чехія;
- 5) Набір чашка / блюдце 190 мл (деколь-без золото) XWB190HP-6-16, Добрушський фаянс, Білорусія;
- 6) Набір дитячий 3 предмета, Чеський фаянс Thun;
- 7) Цукорниця 11см, Австрійський фаянс HELFER.

Для дослідження показників якості при проведенні експертизи якості фаянсового посуду були використані такі методи дослідження: реєстраційні, вимірювальні, розрахунково-аналітичні та експертні.

6. За результатами аналізу структури асортименту фаянсового посуду з використанням АВС-аналізу встановлено, що товарні позиції в асортименті поділяються на три групи: «А» - найбільш дорогі та коштовні товари, на частку яких припадає приблизно 75-80% загальної вартості запасів (вони складають лише 10-20% загальної кількості товарів, які знаходяться на зберіганні); група «В» - середні за вартістю товари, частка яких в загальній сумі запасів складає приблизно 10-15% (у кількісному відношенні ці запаси складають 30-40% матеріальних ресурсів, які зберігаються); група «С» - найдешевші, які становлять 5-10% від загальної вартості виробів, які зберігаються (40-50% від загального обсягу зберігання). Відповідно до результатів аналізу АВС зроблено перерозподіл коштів на управління асортиментом в магазині ТОВ «Таврія В», який дасть зниження витрат на управління та одночасно підвищить його ефективність

7. Проведено анкетне опитування, за результатами якого встановлено, що з 37 осіб, що мають середній рівень доходів, абсолютна більшість, а саме 24 особи або 65% відносяться до вікової групи 36-50 років, при подальшому опитуванні з'ясувалося, що з зазначених 24 осіб 23 мають вищу освіту. Як цільову аудиторію було визначено осіб з середнім доходом, що мають вищу освіту та знаходяться в віковому проміжку 36-50 років. В результаті, як важливі характеристики фаянсового посуду, споживачі визначили наступні показники: функціональні властивості;

зовнішній вигляд; якість обробки виробів; надійність при споживанні; художнє оформлення; імідж виробника.

Встановлено, що вітчизняна продукція займає сегмент ринку, який орієнтований на споживачів із низькою платоспроможністю. Знання споживчого попиту дозволяє виробникам розробляти конкурентоспроможний продукт високої якості, що сприяє збільшенню експортно-імпортних операцій і є позитивним в розвитку керамічної промисловості України.

8. Оцінка споживчих властивостей, проведена експертним способом, засвідчила, що найкращі показники отримав виріб – цукорниця торгівельної марки HELFER. З розрахунку сумарного зваженого ранжування 7 зразків фаянсових виробів (комплексного показника якості) ясно, що $\min X_7 = 29,2$ тому на думку експертів, найбільш якісними є виріб Цукорниця 11см, Австрійський фаянс HELFER; на другому місці – $X_4 = 32,4$ Кружка 330 мл, Пурпурові квіти, LUCIE Чехія, на третьому місці – $X_3 = 34,6$) Блюдо просте, 30см, Довбишський фаянс, Україна.

9. Товарознавча експертиза якості представленого на аналіз фаянсового посуду показала, що 6 зразків фаянсових виробів, що проходили експертизу відповідають вимогам до фаянсових виробів першого сорту, окрім зразка №5, який ми віднесли до виробів другого сорту. З проведеного дослідження було визначено, що серед марок виробників найбільш якісним є фаянсовий посуд торгівельної марки HELFER.

АНОТАЦІЯ

Кіндрицька К.І., «Аналіз асортименту, споживчих властивостей та експертиза якості фаянсового посуду»,

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – фаянсовий посуд.

У роботі проаналізовано особливості формування асортименту фаянсового посуду на ринку України; визначено чинники, що формують споживчі властивості фаянсового посуду; надано характеристику об'єктам дослідження та застосовано основні методи дослідження при проведенні експертизи якості; досліджено особливості проведення товарознавчої експертизи фаянсового посуду; проведено експертизу фаянсового посуду із застосуванням експертного методу; визначено особливості проведення експертизи фаянсового посуду та оформлення результатів (за матеріалами ТОВ «Науково-дослідний інститут судової експертизи та оцінки»).

Ключові слова: фаянсовий посуд, ринок, споживчі властивості, асортимент, особливості експертизи, якість, нормативні документи, товарознавча експертиза, оформлення результатів.

ANNOTATION

Kindritskaya K.I., «Analysis of assortment, consumer properties and expert examination of the quality of faience utensils»,

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty

076 «Entrepreneurship, trade and stock activities» under the master's

program «Examination of goods and services»,

Odessa National Economics University

Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters. The object of the study is faience utensils.

In this work the peculiarities of the assortment of faience utensils in the Ukrainian market are analyzed; the factors forming the consumer properties of the faience dishes are determined; the characteristics of the objects of research were given and the main methods of research were used during the quality examination; the peculiarities of conducting commodity examination of faience utensils; An expert examination of faience dishes was carried out using expert method; the peculiarities of the examination of faience dishes and the design of the results were determined (based on the materials provided by the Scientific Research Institute for Forensic Examination and Evaluation LLC).

Key words: porcelain ware, market, consumer properties, assortment, expertise, quality, normative documents, commodity examination, preparation of results.